

ІНСТРУКЦІЯ
щодо дій працівників університету
при загрозі або виникненні надзвичайних ситуацій

1. Загальні положення

1.1. Інструкцію розроблено відповідно до положень ст. 130 Кодексу цивільного захисту України.

1.2. Усі працівники, учасники освітнього процесу, мешканці гуртожитків університету, зобов'язані:

- дотримуватися правил поведінки, безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях та цієї Інструкції;
- вивчати способи захисту від надзвичайних ситуацій та дій у разі їх виникнення, надання домедичної допомоги постраждалим, правила користування засобами захисту;
- повідомляти службі екстреної допомоги населенню про виникнення надзвичайних ситуацій;
- у разі виникнення надзвичайної ситуації до прибуття аварійно-рятувальних підрозділів вживати заходів для рятування людини і майна;
- дотримуватися протиепідемічного режиму, режиму радіаційного захисту, виконувати правила пожежної безпеки.

1.3. Залежно від існуючої або прогнозованої обстановки з питань цивільного захисту та надзвичайних ситуацій, в місцях дислокації підрозділів Університету може бути встановлено один з режимів функціонування:

- режим повсякденного функціонування;
- режим підвищеної готовності;
- режим надзвичайної ситуації;
- режим надзвичайного стану.

Надзвичайна ситуація – обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності.

Надзвичайні ситуації залежно від характеру походження подій, що можуть зумовити їх виникнення класифікуються на:

- ✓ техногенного характеру;
- ✓ природного характеру;
- ✓ соціальні;
- ✓ воєнні.

2. Вірогідна небезпека (види надзвичайних ситуацій) у місцях розташування підрозділів Університету.

2.1 НС ПРИРОДНОГО ПОХОДЖЕННЯ

Небезпечні метеорологічні явища:

I-й рівень небезпечності – кольорове позначення «жовтий» – це явища погоди, які за кількісними показниками, тривалістю та територією розповсюдження створюють певні незручності для населення та функціонування господарського комплексу.

II-й рівень небезпечності – кольорове позначення «помаранчевий» – це явища погоди, які за кількісними показниками, тривалістю та територією розповсюдження несуть загрозу для населення та порушують функціонування господарського комплексу.

III-й рівень небезпечності – кольорове позначення «червоний» – це явища погоди, які за кількісними показниками, тривалістю та територією розповсюдження створюють загрозу життю людей на значних територіях, призводять до масштабних пошкоджень об'єктів господарського комплексу, завдають шкоди довкіллю.

При отриманні штормового попередження:

- зберігайте спокій, уникайте паніки;
- уважно слухайте інформацію з попередження про загрозливу обстановку: прогнозований час настання, напрямок руху і силу вітру та інструкції щодо порядку дій;
- попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку;
- підготуйте документи, одяг та зберіть найбільш необхідні й цінні речі, невеликий запас продуктів харчування на декілька днів, питну воду, медикаменти, кишеньковий ліхтарик, приймач на батарейках;
- підготуйтеся до відключення електромережі, закрийте газові крани, загасіть вогонь у грубах;
- приберіть майно з двору та балконів у будинок чи підвал, обріжте сухі дерева, що можуть завдати шкоди вашому житлу, машину поставте у гараж;
- поставте на підлогу речі, які можуть впасти і спричинити травми. Не ставте ліжко біля вікна з великими шибамі;
- щільно закрийте вікна, двері, горищні люки і вентиляційні отвори; віконне скло заклейте, якщо є час, захистіть віконницями або щитами;

- навчіть дітей, як діяти під час стихійного лиха. Не відправляйте їх у такі дні у дитячий садок та школу;
- перейдіть у більш стійку капітальну будівлю, сховайтеся в підвалі або віддаленому від дерев і будинків погребі.

Дії під час шторму, урагану чи смерчу:

- зберігайте спокій, уникайте паніки;
- надайте допомогу інвалідам, дітям, людям похилого віку та сусідам;
- закрийте вікна та відійдіть від них подалі;
- загасіть вогонь у грубах, вимкніть електро- та газо- постачання;
- зберіть документи, одяг та необхідні та цінні речі, продукти харчування на декілька днів, питну воду, медикаменти, ліхтарик, приймач на батарейках;
- сховайтеся у внутрішніх приміщеннях – коридорі, ванній кімнаті, коморі або підвалі;
- ввімкніть радіо або телевізор;
- не намагайтесь перейти в іншу будівлю – це небезпечно;
- не користуйтеся ліфтами, електромережу можуть раптово вимкнути;
- обминайте хиткі будівлі та будинки з хитким дахом, якщо лихо застало вас на вулиці, заховайтеся в підвал найближчого будинку;
- якщо ви на відкритій місцевості, притисніться до землі на дні яру, канави, кювету, захищаючи голову одягом чи гілками дерев;
- зупиніться, якщо ви їдете автомобілем. Не ховайтесь у ньому, а виходьте і швидко ховайтесь у міцній будівлі або на дні будь-якого заглиблення;
- уникайте мостів, естакад, трубопроводів, ліній електромереж, водойм, потенційно небезпечних промислових об'єктів та дерев;
- не наближайтесь до води подивитися на шторм.

Після стихійного лиха:

- зберігайте спокій, заспокойте дітей та тих, хто отримав психічну травму в результаті лиха, оцініть ситуацію. Допоможіть постраждалим, викличте екстренну медичну допомогу тим, хто її потребує;
- переконайтесь, що ваше житло не зруйновано, перевірте зовнішнім оглядом стан мереж електро-, газо- та водопостачання;
- обов'язково кип'ятіть питну воду;
- не користуйтеся відкритим вогнем, освітленням, нагрівальними приладами, газовими плитами і не вмикайте їх до того часу, доки не будете впевнені, що немає витoku газу;
- перевірте, чи не існує загрози пожежі. При необхідності сповістіть службу порятунку «101»;
- не користуйтеся телефоном, окрім як для повідомлення про серйозну небезпеку;
- не користуйтеся ліфтами, електромережу можуть вимкнути;
- не виходьте відразу на вулицю – після того, як вітер стих, через кілька хвилин шквал може повторитися;

- будьте дуже обережні, виходячи з будинку, остерігайтесь частин конструкцій та предметів, які нависають на будівлях, обірваних дротів від ліній електромереж, розбитого скла;
- тримайтеся подалі від будинків, стовпів електромереж, високих парканів та іншого. Не поспішайте з оглядом міста, не відвідуйте зони руйнувань, якщо там не потрібна ваша допомога;
- дізнайтеся у місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування адреси організацій, які відповідають за надання допомоги потерпілому населенню.

При загрозі виникнення повені, паводка:

- сирени та переривчасті гудки підприємств та транспортних засобів - це сигнал «Увага всім» негайно ввімкніть радіоприймач або телевізор. уважно слухайте інформацію про надзвичайну ситуацію та інструкції про порядок дій, не користуйтеся без потреби телефоном, щоб він був вільним для зв'язку з вами.
- попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку.
- дізнайтеся у місцевих органах державної влади та місцевого самоврядування місце збору мешканців для евакуації та готуйтеся до неї.
- підготуйте документи, одяг, найбільш необхідні речі, запас продуктів харчування на декілька днів, медикаменти. складіть усе у валізу. документи зберігайте у водонепроникному пакеті.
- від'єднайте всі споживачі електричного струму від електромережі, вимкніть газ.
- перенесіть більш цінні речі та продовольство на верхні поверхи або підніміть на верхні полиці.
- переженіть худобу, яка є у вашому господарстві, на підвищену місцевість.

Дії в зоні раптового затоплення під час повені, паводка:

- зберігайте спокій, уникайте паніки.
- швидко зберіть необхідні документи, цінності, ліки, продукти та інші необхідні речі.
- надайте допомогу дітям, інвалідам та людям похилого віку. вони підлягають першочерговій евакуації;
- по можливості негайно залишіть зону затоплення.
- перед виходом з будинку вимкніть електрику та газ, загасіть вогонь у грубах. зачиніть вікна та двері, якщо є час - закрийте вікна та двері першого поверху дошками (щитами).
- відчиніть хлів - дайте худобі можливість рятуватися.
- підніміться на верхні поверхи. якщо будинок одноповерховий - займіть горішні приміщення.
- до прибуття допомоги залишайтеся на верхніх поверхах, дахах, деревах чи інших підвищеннях, сигналізуйте рятувникам, щоб вони мали змогу швидко вас знайти.

- перевірте чи немає поблизу постраждалих, надайте їм, по можливості, допомогу.
- потрапивши у воду, зніміть з себе важкий одяг і взуття, відшукайте поблизу предмети, якими можна скористатися до одержання допомоги.
- не переповнюйте рятувальні засоби (катери, човни, плоты тощо).

Дії після повені, паводка:

- переконайтесь, що ваше житло не отримало внаслідок повені ніяких ушкоджень та не загрожує заваленням, відсутні провалини в будинку і навколо нього, не розбите скло і немає небезпечних уламків та сміття.
- не користуйтеся електромережею до повного осушення будинку.
- обов'язково кип'ятіть питну воду, особливо з джерел водопостачання, які були підтоплені.
- просушіть будівлю, проведіть ретельне очищення та дезинфекцію забрудненого посуду і домашніх речей та прилеглої до будинку території.
- електроприладами можна користуватися тільки після їх ретельного просушування.
- заборонено вживати продукти, які були підтоплені водою під час повені. позбавтеся від них та від консервації, що була затоплена водою і отримала ушкодження.
- все майно, що було затопленим, підлягає дезинфекції.
- дізнайтеся у місцевих органах державної влади та місцевого самоврядування адреси організацій, що відповідають за надання допомоги потерпілому населенню.

При загрозі землетрусу та зсуву:

- уважно слухайте інформацію про обстановку та інструкції про порядок дій, не користуйтеся без потреби телефоном.
- зберігайте спокій, попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку.
- навчіть дітей, як діяти під час землетрусу.
- не ставте ліжко біля вікна з великим склом.
- дізнайтеся у міській раді місце збору мешканців для евакуації. завчасно вирішіть, де буде місце зустрічі вашої родини у разі евакуації.
- одягніться, візьміть документи та зберіть найбільш необхідні та теплі речі, невеликий запас продуктів харчування на декілька днів, питну воду, медикаменти, кишеньковий ліхтарик.
- від'єднайте всі електроприлади від електромережі, вимкніть газ та систему нагрівання
- поставте на підлогу більш важкі та великі речі. закріпіть речі, які можуть впасти і спричинити травми.

Дії під час землетрусу, зсуву:

- зберігайте спокій, уникайте паніки.

- дійте негайно, як тільки відчуєте коливання ґрунту або споруди, головна небезпека, яка вам загрожує, – це предмети і уламки, що падають.
- швидко залишіть будинок та відійдіть від нього на відкрите місце, якщо ви знаходитесь на першому–другому поверсі.
- негайно залишіть кутові кімнати, якщо ви знаходитесь вище другого поверху.
- негайно перейдіть у більш безпечне місце, якщо ви знаходитесь у приміщенні. Станьте в отворі внутрішніх дверей несучої стіни або у кутку кімнати, подалі від вікон і важких предметів.
- не кидайтесь до сходів або до ліфта, якщо ви знаходитесь у висотній споруді вище п'ятого поверху. Вихід зі споруди найбільш імовірно буде заповнений людьми, а ліфти вийдуть з ладу.
- вибігайте з будинку швидко, але обережно. Остерігайтесь уламків, електричних дротів та інших джерел небезпеки.
- віддаліться від високих споруд, шляхопроводів, мостів та ліній електропередач.
- зупиніться, якщо ви їдете автомобілем, відчиніть двері та залишайтеся у автомобілі до припинення коливань.
- перевірте, чи немає поблизу постраждалих, сповістіть про них рятувальників та, по можливості, надайте допомогу.

Дії після землетрусу, зсуву:

- зберігайте спокій, заспокойте дітей та тих, хто отримав психічну травму в результаті землетрусу, оцініть ситуацію.
- допоможіть, за можливістю, постраждалим, викличте медичну допомогу тим, хто її потребує.
- переконайтесь, що ваше житло не отримало ушкоджень. Будьте дуже обережні, може статися раптове обвалення, загрожує небезпека від витоку газу, від ліній електромереж, розбитого скла.
- перевірте зовнішнім оглядом стан мереж електро-, газо- та водопостачання.
- обов'язково кип'ятіть питну воду, вона може бути забруднена.
- перевірте, чи немає загрози пожежі.
- не користуйтеся відкритим вогнем, освітленням, нагрівальними приладами, газовими плитами і не вмикайте їх до того часу, доки не будете впевнені, що немає витоку газу.
- не користуйтеся довго дротовим телефоном, окрім як для повідомлення про серйозну небезпеку.
- не поспішайте з оглядом міста, не відвідуйте зони руйнувань, якщо там не потрібна ваша допомога.
- будьте готові до повторних поштовхів. Часто вони призводять до додаткових руйнувань.
- дізнайтеся у міській раді адреси організацій, які відповідають за надання допомоги потерпілому населенню.

2.2 НС ТЕХНОГЕННОГО ПОХОДЖЕННЯ

Університет джерел потенційної небезпеки не має. Разом з тим його підрозділи територіально розташовані у зонах ймовірного ураження джерел небезпеки суміжних підприємств-суб'єктів господарювання.

Хімічна небезпека:

Підрозділ університету, адреса розташування	Адреса місцезнаходження джерела хімічної небезпеки, загальна характеристика	Характер впливу	Засоби захисту індивідуальні	Засоби захисту колективні
Оболонський район міста Києва				
Навчальний корпус №1, вул. Левка Лук'яненка, 13-б	ПрАТ «Оболонь», вул. Богатирська, 3	Викид аміаку глибина зони можливого хімічного забруднення 1,4 км.	Півмаска класу захисту FFP2 або FFP3, ватно марлева пов'язка, (змочена 5% розчином оцтової або лимонної кислоти)	Розміщення в укритті, герметизація приміщень
	Дніпровська водопровідна станція, вул. Дніпровська, 1-а	Викид хлору глибина зони можливого хімічного забруднення 13,63 км.	Півмаска класу захисту FFP2 або FFP3,, ватно марлева пов'язка, (змочена 2% розчином соди)	Розміщення на верхніх поверхах, герметизація приміщень
Дніпровський район міста Києва				
Навчальний корпус №2, бульвар Ігоря Шамо, 18/2	Деснянська водопровідна станція ПрАТ «Київводоканал» (пр-кт Алішера Навої, 1)	викид хлору глибина зони можливого хімічного забруднення 5,2 км.	Півмаска класу захисту FFP2 або FFP3,, ватно марлева пов'язка, (змочена 2% розчином соди)	Розміщення на верхніх поверхах, герметизація приміщень
Гуртожиток №2, бульвар Ігоря Шамо, 18/2	Деснянська водопровідна станція ПрАТ «Київводоканал» (пр-кт Алішера Навої, 1)	викид хлору глибина зони можливого хімічного забруднення 5,2 км.	Півмаска класу захисту FFP2 або FFP3,, ватно марлева пов'язка, (змочена 2%	Розміщення на верхніх поверхах, герметизація приміщень

			розчином соди)	
Гуртожиток №1, вул. Старосільська, 2	Деснянська водопровідна станція ПрАТ «Київводоканал» (пр-кт Алішера Навої, 1)	викид хлору глибина зони можливого хімічного забруднення 5,2 км.	Півмаска класу захисту FFP2 або FFP3,, ватно марлева пов'язка, (змочена 2% розчином соди)	Розміщення на верхніх поверхах, герметизація приміщень
	ПрАТ «Хлодокомбінат № 3», вул. Євгена Макланюка, 114-а	Викид аміаку глибина зони можливого хімічного забруднення 0,64 км.	Півмаска класу захисту FFP2 або FFP3,, ватно марлева пов'язка, (змочена 5% розчином оцтової або лимонної кислоти)	Розміщення в укритті, герметизація приміщень
Фаховий коледж «Універсум», пр-кт Юрія Гагаріна, 16	Деснянська водопровідна станція ПрАТ «Київводоканал» (пр-кт Алішера Навої, 1)	викид хлору глибина зони можливого хімічного забруднення 5,2 км.	Півмаска класу захисту FFP2 або FFP3,, ватно марлева пов'язка, (змочена 2% розчином соди)	Розміщення на верхніх поверхах, герметизація приміщень
ШДО, вул. Тичини, 22	Деснянська водопровідна станція ПрАТ «Київводоканал» (пр-кт Алішера Навої, 1)	викид хлору глибина зони можливого хімічного забруднення 5,2 км.	Півмаска класу захисту FFP2 або FFP3,, ватно марлева пов'язка, (змочена 2% розчином соди)	Розміщення на верхніх поверхах, герметизація приміщень
Солом'янський район міста Києва:				
Гуртожиток, вул. Вацлава Гавела, 46	ДП Комбінат «Прогрес» (бульвар Вацлава Гавела, 24)	Викид аміаку глибина зони можливого хімічного забруднення 1,2 км.	ватно марлева пов'язка, (змочена 5% розчином оцтової або лимонної кислоти)	Розміщення в укритті, герметизація приміщень

Хлор при звичайній температурі і атмосферному тиску є жовто-зеленим газом з характерним подразнюючим запахом. Він легко зріджується (при температурі 34 С) в маслянисту рідину жовто-зеленого кольору, яка стає твердою при 101° С. У технології водопідготовки для знезараження питної води використовується рідкий хлор.

Хлор є високотоксичною задушливою речовиною другого класу небезпеки (речовини високонебезпечні), ГДК хлору в повітрі: максимальна разова – 0,1 мг/м⁻³; середньодобова – 0,03 мг/м⁻³.

Дії в умовах викиду (випливу) хлору:

- виходити із зараженого району необхідно перпендикулярно напрямку вітру. Виходити уникаючи низин на місцевості, по возвишених ділянках.
- якщо немає можливості вийти з району зараження, необхідно укритися в будівлі, використовувати верхні поверхи будинків та горищ, загерметизувавши вікна, двері, вентиляцію.
- вдягти засіб індивідуального захисту (протигаз, респіратор з відповідною фільтрувальною коробкою, ватно марлеву пов'язку (бажано змочити 2% розчином соди).

Перша допомога при отруєнні хлором:

- вивести постраждалого за зону дії отруйної речовини;
- забезпечити доступ чистого повітря;
- зняти забруднений одяг і теплою водою обмити контактуючі ділянки шкіри;
- у разі пошкодження очей, промивання великою кількістю води або слабким розчином соди (1 чайна ложка на склянку води);
- полоскання ротової порожнини та носа содовим розчином (1 чайна ложка соди на склянку води) для мінімізації ушкодження слизової оболонки, застосування інгаляцій з додаванням соди.

Аміак — безбарвний газ із різким задушливим запахом, майже вдвічі легший за повітря, має лужні властивості, добре розчинний у воді. Рідкий аміак використовується в холодильних установках. Його зберігають і транспортують у рідкому стані в сталевих балонах під тиском 6—7 атм. Температура кипіння – 33,5 С.

Водний розчин аміаку (нашатирий спирт) застосовується в медицині.

Аміак є речовиною четвертого класу небезпеки (речовини малонебезпечні), ГДК аміаку в повітрі: максимальна разова – 0,2 мг/м⁻³; середньодобова – 0,04 мг/м⁻³.

Дії в умовах викиду (випливу) аміаку:

- виходити із зараженого району необхідно перпендикулярно напрямку вітру;
- якщо немає можливості вийти з району зараження, необхідно укритися в укриттях, підвалах, квартирах (будинках), попередньо загерметизувавши вікна, двері, вентиляцію (бажано тканиною, змоченою в лимонній кислоті або слабкому розчині оцту чи води);
- в помешканні бажано пройти до ванної кімнати та включити душ на мілке розпилення (вода поглинає аміак із повітря), вентиляцію не вмикати (витягує чисте повітря та затягує забруднене);

- якщо відчуваєте запах аміаку, дихати через зволожену марлеву пов'язку (бажано змочити 5% розчином оцтової або лимонної кислоти), або використовувати протигаз, респіратор з відповідною фільтрувальною коробкою.

Перша допомога при отруєнні аміаком:

- вивести постраждалого за зону дії отруйної речовини;
- дайте йому теплого молока з харчовою содою;
- одягніть ватно-марлеву пов'язку, змочену водою, краще 5% розчину оцтової або лимонної кислоти;
- при потраплянні в очі - промийте водою, в очі закапати по дві-три краплі 30% альбуциду, в ніс - оливкове масло. Очі протерти вазеліном чи оливковою олією;
- при ураженні шкіри - обмийте чистою водою, зробіть примочки з 5% розчину оцтової або лимонної кислоти.

Радіаційна небезпека:

При отриманні повідомлення по радіо (або через інші засоби оповіщення) про радіаційну небезпеку необхідно:

- прослухати повідомлення органів влади щодо дій у цій надзвичайній ситуації;
- укритися в будівлі, важливо знати, що стіни цегляної будівлі ослаблюють іонізуюче випромінювання – у 10 разів, заглибленні сховища з цегли або бетону у 40-100 разів;
- вжити заходи захисту від проникнення у будівлю, радіоактивних речовин з повітря: закрити квартирки, загерметизувати рами, двері;
- зробити запас питної води: набрати воду в закриті ємкості, підготувати простіші засоби санітарного визначення, перекрити крани;
- якомога раніше, але тільки після спеціального оповіщення (виключно за вказівкою органів охорони здоров'я!), провести екстрену йодну профілактику (насищення щитовидної залози великою кількістю стабільного йоду!), у спосіб:

– прийом таблеток йодіда калія (КІ). Ефективність йодіда калія залежить від своєчасності його прийому. період прийому стабільного йоду – не більше 24 годин до і до 2 годин після ймовірного потрапляння радіоактивного йоду в організм. Доцільно приймати йодід калія навіть до 8 години після передбачуваного внутрішнього опромінення. Прийом йодіда калія після 24 годин з моменту опромінення, захисту не забезпечує. Разова доза йодіда калія, як правило, забезпечує достатній захист в продовж 24 годин. Особам віком понад 40 років приймання йодиду калію не рекомендоване. Про індивідуальні особливості прийому (особливо повторного!) препарату йодіда калія, необхідно проконсультуватись з лікарем.

– водно-спиртовий розчин йоду приймати після їжі тричі на день протягом 7 днів: дітям до двох років – по 1-2 краплі 5% настоянки на 100 мл. молока (консервованого) або дитячої молочної суміші; дітям старше двох років та

дорослим – по 3-5 крапель на склянку молока (консервованого) або води. Наносити на поверхню рук настойку йоду у вигляді сітки раз на день протягом 7 діб.

- підготуватись до можливої евакуації

Правила поведінки на забруднених радіонуклідами територіях:

- використовуйте для харчування консервоване молоко та харчі, що зберігались в закритих приміщеннях та в яких відсутнє радіоактивне забруднення.
- не пийте воду із відкритих джерел та із водопроводу після сигналу радіаційної небезпеки;
- уникайте довгих пересувань забрудненою місцевістю,
- у приміщеннях, призначених для перебування людей, щодня робіть вологе прибирання, бажано з використанням миючих засобів;
- знімайте взуття при вході в приміщення з вулиці
- засоби індивідуального захисту можна не використовувати в приміщеннях, у тиху погоду без вітру та після дощу.
- у випадку пересування відкритою місцевістю, необхідно використовувати підручні засоби захисту:

Утворення проривної хвилі при руйнуванні греблі Київської ГЕС

У випадку руйнування Київського гідровузла прогнозуємо утворення проривної хвилі яка буде рухатись вниз за течією і здатна до масштабних руйнувань та призведе до катастрофічного затоплення місцевості. Прогнозований час добігання проривної хвилі – до 4 годин.

Особливу небезпеку мають території і об'єкти, що знаходяться поблизу річки Дніпро.

Прогнозована зона можливого катастрофічного затоплення - територія житлового масиву Оболонь, від вул. Дніпроводська до вул. Електриків вздовж вул. Богатирська, Оболонська набережна.

При загрозі катастрофічного затоплення:

- сирени та переривчасті гудки підприємств та транспортних засобів - це сигнал “Увага всім”. негайно ввімкніть радіоприймач або телевізор. уважно слухайте інформацію про надзвичайну ситуацію та інструкції про порядок дій, не користуйтеся без потреби телефоном, щоб він був вільним для зв'язку з вами.
- попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку.
- дізнайтеся у місцевих органах державної влади та місцевого самоврядування місце збору мешканців для евакуації та готуйтеся до неї.

- підготуйте документи, одяг, найбільш необхідні речі, запас продуктів харчування на декілька днів, медикаменти. складіть усе у валізу. документи зберігайте у водонепроникному пакеті.

- від'єднайте всі споживачі електричного струму від електромережі, вимкніть газ.

- переженіть худобу, яка є у вашому господарстві, на підвищену місцевість.

- Терміново евакуюйтесь з прогнозованої зони затоплення, для маршруту обирати возвишені території (ділянки).

Дії в зоні раптового затоплення:

- зберігайте спокій, уникайте паніки.

- підніміться на верхні поверхи. якщо будинок одноповерховий - займіть горішні приміщення.

- до прибуття допомоги залишайтеся на верхніх поверхах, дахах, деревах чи інших підвищеннях, сигналізуйте рятувникам, щоб вони мали змогу швидко вас знайти.

- перевірте чи немає поблизу постраждалих, надайте їм, по можливості, допомогу.

- потрапивши у воду, зніміть з себе важкий одяг і взуття, відшукайте поблизу предмети, якими можна скористатися до одержання допомоги.

- не переповнюйте рятувальні засоби (катери, човни, плоти тощо).

Дії після повені, паводка:

- переконайтесь, що ваше житло не отримало внаслідок повені ніяких ушкоджень та не загрожує заваленням, відсутні провалини в будинку і навколо нього, не розбите скло і немає небезпечних уламків та сміття.

- не користуйтеся електромережею до повного осушення будинку.

- обов'язково кип'ятіть питну воду, особливо з джерел водопостачання, які були підтоплені.

- просушіть будівлю, проведіть ретельне очищення та дезинфекцію забрудненого посуду і домашніх речей та прилеглої до будинку території.

- електроприладами можна користуватися тільки після їх ретельного просушування.

- заборонено вживати продукти, які були підтоплені водою під час повені. позбавтеся від них та від консервації, що була затоплена водою і отримала ушкодження.

- все майно, що було затопленим, підлягає дезинфекції.

- дізнайтеся у місцевих органах державної влади та місцевого самоврядування адреси організацій, що відповідають за надання допомоги потерпілому населенню.

3. Маршрути евакуації

3.1. При загрозі хімічного ураження (аварії на ХНО) проводиться організований вивід пішим порядком (уникаючи низин місцевості), з прогнозованих зон ураження у безпечні райони перпендикулярно напрямку вітру.

За прогнозом можливої обставини в зонах аварій:

- на Дніпровській водопровідній станції – час утворення прогнозованої зони хімічного забруднення до 50 хвилин, тривалість дії до 90 годин;

- на підприємстві «Оболонь» - тривалість дії до 54 годин;

При аварії на ХНО заходи з евакуації плануються в межах адміністративних територій районів міста Києва, з тимчасовим розміщенням евакуйованих поза зоною забруднення на час дії хімічного ураження.

3.2. Обов'язкова евакуація проводиться при наявності достовірного прогнозу про загрозу руйнування греблі Київської ГЕС, або у випадку її руйнування.

Евакуація проводиться у два етапи, перший - проводиться організований вивід пішим порядком (уникаючи низин місцевості) у західному напрямку за межі прогнозованої зони катастрофічного затоплення, до ЗПЕ. На другому етапі проводиться евакуйовані з ЗПЕ доставляються транспортом до місць тимчасового розміщення.

Евакуація планується в Пущу-Водицю та інші райони міста Києва на правому березі Дніпра.

3.3. Обов'язкова евакуація у разі ведення на територіях міста бойових дій і загрози окупації міста, проводиться:

з адміністративних районів міста Києва у закріплені області (з Оболонського району - у Хмельницьку область; з Дніпровського - у Кіровоградську область).

3.4. Евакуація населення відбувається з збірних пунктів евакуації. Місця розміщення збірних пунктів евакуації визначаються районними державними адміністраціями і доводиться ними системою оповіщення.

Початок роботи утворених збірних пунктів евакуації (ЗПЕ) - до 1,5 годин із моменту отримання рішення про проведення евакуації.

Кожному ЗПЕ присвоюється порядковий номер, за ним закріплюються території (об'єкти), населення (працівники) яких будуть евакуйовуватися через цей ЗПЕ.

З актуальною інформацією про місцезнаходження всіх утворених ЗПЕ можна ознайомитись на офіційному порталі Києва (kyivcity.gov.ua)

4. Порядок оповіщення адміністрації, працівників, учасників освітнього процесу і мешканців гуртожитків про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій.

4.1. Оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій проводиться за заздалегідь розробленою схемою:

4.2. При отриманні попереджувального сигналу «Увага всім», уповноважений на об'єкті відслідковує через засоби мобільного зв'язку, наявні радіо- і телеприймачі додаткову інформацію про надзвичайну подію, та наступні оголошення управління з питань надзвичайних ситуацій, про обстановку в місті. Про введення режиму надзвичайної ситуацій, обстановку і загрози доповідає керівнику університету, інформує працівників університету і мешканців гуртожитків які перебувають на об'єкті про введений режим і дії.

4.3. За рішенням керівника університету для термінового оповіщення працівників, учасників освітнього процесу, мешканців гуртожитків, які

перебувають у прогнозованій зоні можливого ураження і потребують евакуації, або укриття, використовуються об'єктові технічні засоби оповіщення.

У випадку відмови технічних засобів об'єктової системи оповіщення уповноважений на об'єкті, черговий працівник служби охорони об'єкта забор'язані вжити інші ефективні заходи, спрямовані на оперативне інформування перебуваючих на об'єкті людей, про наявні загрози і їх невідкладні дії.

4.4. У разі виникненні нештатної ситуації на об'єкті університету, очевидець події, уповноважений на об'єкті, чергові і працівники служби охорони об'єкта діють відповідно до інструкцій;

4.6. Кожний працівник, студент, мешканець гуртожитку повинен знати сигнали оповіщення цивільного захисту, сигнали оповіщення які діють на об'єкті (мовні повідомлення, дзвоник, тощо) та вміти правильно діяти в умовах загрози та виникнення надзвичайних ситуацій.

Номера телефонів чергових і екстрених служб:

Оперативний черговий КМДА, тел.(044) 430-50-10; 278-40-83, 254-14-02;

Оперативний черговий Дніпровської РДА, тел. (044) 292-61-16; (044) 366-51-51; (044) 573-27-50; 067-224-81-76;

Оперативний черговий Оболонської РДА, тел. (044) 419-95-49;

Оперативний черговий Святошинської РДА, тел. (044) 424-66-66;

Оперативний черговий Шевченківської РДА, тел. (044) 235-66-66;

Чергова диспетчерська служба ГУ з питань надзвичайних ситуацій виконавчого органу Київської міської ради (КМДА), тел. 128;

Центральна диспетчерська служба з питань ЖКГ, тел. 1557 (зі стаціонарного), (044) 500-15-57 (з мобільного);

Диспетчерська служба Дніпровського району з питань ЖКГ, тел. (044) 290-99-77;

Диспетчерська служба Оболонського району з питань ЖКГ, тел. (044) 290-98-11;

Диспетчерська служба Солом'янського р-ну з питань ЖКГ, тел. (044) 290-90-50;

Диспетчерська служба Шевченківського р-ну з питань ЖКГ, тел. (044) 500-81-03;

ПрАТ «АК «Київводоканал» (аварії зовнішніх мереж водопроводу та каналізації), тел. 1581 (зі стаціонарного); (044) 200-73-01 (з мобільного);

ДТЕК Київські електромережі з питань електропостачання, тел. 1588 (зі стаціонарного), (044) 202-15-88; 0-800-50-1588 (безкоштовно зі стаціонарних та мобільних);

Аварійна служба ПАТ "Київгаз", тел. 104;

Аварійно-диспетчерська служба КО «Київзеленбуд», тел. (044) 272-40-18.

Черговий УСБ України в м. Києві та Київській області: тел. 253-06-71; 256-99-91.

Служба порятунку, тел. 101; 112 (безкоштовно зі стаціонарних та мобільних);

Черговий національної поліції, тел. 102 (безкоштовно зі стаціонарних та мобільних);

Екстренна медична допомога, тел. 103 (безкоштовно зі стаціонарних та

мобільних);

Довідково-інформаційна служба «Здоров'я» - надання консультацій щодо невідкладної допомоги, тел. 1583;

5. Порядок укриття працівників в захисних спорудах цивільного захисту

5.1. Для термінового укриття працівників і студентів при оголошенні «Повітряної тривоги», або у разі забруднення місцевості радіаційною, хімічно - небезпечною речовиною, можуть бути використані приміщення найпростіших укриттів:

<i>Назва підрозділу</i>	<i>Площа приміщень підвалу під НУ, кв.м.</i>	<i>Місткість НУ/місце для сидіння</i>	<i>Примітка</i>
Фаховий коледж "Універсум"	320	530/ 400	
Навчальний корпус №1	1162	1735/ 700	
Навчальний корпус №2	283	470/ 360	
Гуртожиток №1	198	330/ 300	
Адміністративна будівля (ректорат)	95	150/ 70	

З актуальною інформацією про місцезнаходження захисних споруд цивільного захисту у місті, можна ознайомитись на офіційному порталі Києва (kyivcity.gov.ua)

6. Порядок видачі персоналу засобів індивідуального захисту

6.1. Працівники університету, які працюють у підрозділах, як територіально можуть потрапити у зону ймовірного хімічного забруднення при аварії на ХНО, забезпечуються засобами індивідуального захисту органів дихання. Ці засоби використовуються працівниками під час їх евакуації (виводу) у безпечні райони.

6.2. Засоби індивідуального захисту (півмаска класу захисту FFP2 або FFP3) видаються працівникам університету за місцем їх роботи, у разі оголошення сигналу «Аварія на ХНО». Місцями зберігання і видачі ЗІЗ, є:

- навчальний корпус №1 - 1 поверх, к. 115 (медкабінет);
- навчальний корпус №2 - 1 поверх, к. 128 (медкабінет);
- гуртожиток №2 - 1 поверх, каб. завідуючої гуртожитком;
- Фаховий коледж «Універсум» - 1 поверх, к. 104 (медкабінет);
- гуртожиток №1 - 1 поверх, пост чергової;
- Інститут післядипломної освіти - каб. начальника ЕТВ.

6.2. Працівники, які отримали засоби індивідуального захисту, повинні уміти проводити їх підгонку і перевірку, знати правила і прийоми користування ними.

6.4. Кожен мешканець гуртожитку (який знаходиться у зоні можливої хімічної аварії) має завчасно забезпечити себе самостійно півмаскою класу захисту FFP2 або FFP3, або ватно-марлевою пов'язкою.

6.5. Для підвищення захисних властивостей ватно-марлевої пов'язки, застосовують:

- при зараженні місцевості аміаком – змочення пов'язки 5% розчином лимонної, або оцтової кислоти;
- при зараженні місцевості хлором – змочення пов'язки 2% розчином гідрокарбонату натрію (харчової соди).
- 6.6. Реагенти: гідрокарбонат натрію (NaHCO_3), розчин оцтової кислоти у достатній кількості повинні бути на об'єктах які потрапляють у прогнозовану зону хімічного забруднення.

7. Дотримання протиепідемічних заходів при загрозі розповсюдження небезпечних інфекційних захворювань

7.1. У разі запровадження карантинних заходів, працівники, мешканці гуртожитків, забор'язані: проходити контрольні огляди, дотримуватись вимог ізоляції (самоізоляції), лікування. Дотримуватись заходів гігієни, санітарних заходів, вимог санітарно-епідеміологічної служби щодо проведення термінової профілактики та імунізації, , інших вимог та заходів, які перешкоджають розповсюдженню особливо небезпечних інфекційних захворювань.

8. Збереження матеріальних цінностей у період загрози або виникнення надзвичайних ситуацій.

8.1. Всі працівники університету на своєму робочому місці (місці перебування) забор'язані дотримуватись норм правил, інструкцій щодо запобігання виникненню, надзвичайним подіям (ситуаціям), аваріям, а у разі їх виникнення – вжити заходів для мінімізації негативних чинників аварії, події на життя і здоров'я персоналу, студентів, знищення матеріальних цінностей.

8.3. Охорона об'єктів і майна університету у т.ч. під час надзвичайної ситуації забезпечується охоронним підприємством, що охороняє об'єкт за договором. У випадку неможливості виконання таких забор'язань через введення на територіях режиму надзвичайного стану (форс-мажорні обставини) такі функції виконує спеціалізована служба охорони громадського порядку.

9. Особливості дій працівників при деяких надзвичайних ситуаціях.

9.1. При загрозі хімічного ураження оповіщаються всі перебуваючі на об'єкті, який знаходиться у прогнозованій зоні.

9.2. Вентиляційні установки та кондиціонери терміново відключаються, закриваються вікна, двері, квартирки, приміщення герметизуються. Вихід із будівлі й вхід до неї припиняється до особливого розпорядження адміністрації.

9.3. При виявленні у приміщенні, де укриваються люди, ознак потрапляння хімічно небезпечної речовини працівники повинні терміново евакуюватись та залишити зону забруднення. Виходити із зони необхідно тільки у засобах індивідуального захисту та рухатися в напрямку, перпендикулярному напрямку вітру.

9.4. При виникненні пожежі всі працівники, учасники навчального процесу і мешканці гуртожитків зобов'язані суворо виконувати вимоги Інструкції з пожежної безпеки, евакуацію проводити згідно з Планом евакуації.

9.5. Відповідальність за дотримання заходів пожежної безпеки та організацію дій персоналу при загрозі або виникненні пожежі покладається на відповідального за пожежну безпеку на об'єкті.

9.6. При радіоактивному забрудненні території підприємства або при загрозі забруднення всі працівники повинні уважно слідкувати за мовним повідомленням управління з питань надзвичайних ситуацій, яке передається по радіо та телебаченню після попереджувального сигналу «Увага всім», за інформацією інших засобів масової інформації про обстановку в місті та суворо виконувати рекомендації із захисту від радіоактивного зараження.

9.7. При надходженні анонімної інформації про загрозу вчинення терористичного акту працівник, який прийняв її, повинен терміново доповісти своєму безпосередньому керівнику та до правоохоронних органів і діяти згідно з розпорядженнями та рекомендаціями:

9.8. При виявленні підозрілого предмету з ознаками вибухового пристрою, працівники університету, повинні:

- негайно припинити будь-які зайві дії поруч з виявленим предметом, зупинити всі роботи, вимкнути обладнання та техніку;
- звернути увагу оточуючих на небезпеку та ініціювати їх відведення на максимальну безпечну відстань (не менше 100 м.);
- терміново сповістити про знахідку представників правоохоронних органів та аварійні служби за тел. 101, 102 та дати опис виявленого предмету і ситуації що склалась;
- за можливості позначити місце виявлення предмету за допомогою підручних засобів;
- до прибуття спеціальних служб вжити заходів для обмеження доступу людей до небезпечної зони;
- дочекатись прибуття представників спеціальних служб і надати їм наявну інформацію стосовно предмету.

Категорично заборонено:

- торкатися підозрілого предмета, зрушувати його з місця, проводити будь-які маніпуляції з ним;
- самостійно відкривати та перевіряти підозрілі сумки, коробки, валізи;

Інженер з пожежної безпеки –
особа на яку покладено обов'язки
фахівця з питань цивільного захисту

Андрій ЗАДЬОРА